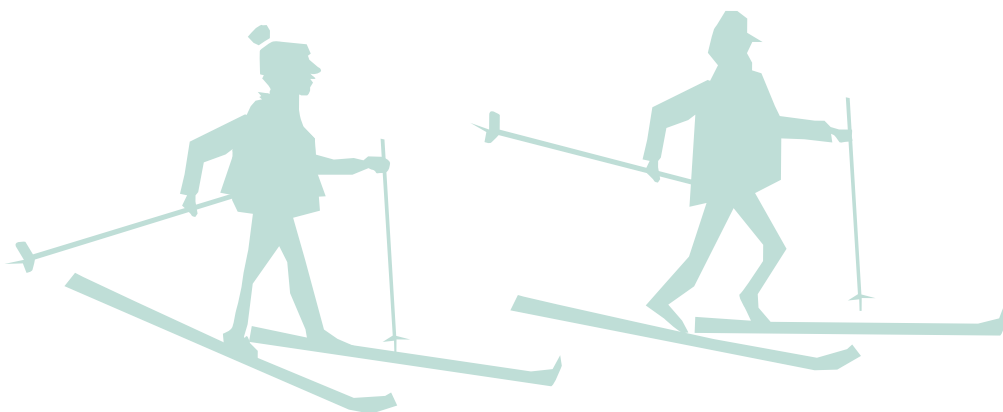

Folk om Longyearbyen som fysisk ramme

Fokusgruppe 06
Guider

JUNI 2020

Bakgrunn

Våren 2020 utførte LPO Arkitekter i Longyearbyen i samarbeid med Svalbard Social Science Initiative (SSSI) et prosjekt for å finne ut hvordan Longyearbyens innbyggere oppfatter og bruker byen, og hvilke behov og ønsker de har for stedet.

Målet var å få fram ulike stemmer og slik bidra til et kunnskapsgrunnlag om byen og samfunnet som kan fungere som et fundament for framtidig utvikling av byen vår.

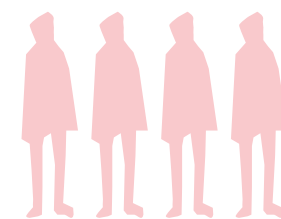
Prosjektet inngår i en behovskartlegging som er en del av det selvinitierte prosjektet **Rett Plass Rett Form** til LPO, støttet gjennom Designrevet innovasjonsprogram (DIP) av DOGA (Design og arkitektur Norge).

Vi utførte **ni fokusgrupper, strukturerte gruppeintervju**, med ulike grupper i byen, og snakket med til sammen 39 personer. Vi jobbet også interaktivt med kart som en del av samtalene.

Selv om det opprinnelige fokuset i samtalene lå på det fysiske bymiljøet, utviklet samtalene seg til å også omhandle sosial realiteter i byen, og **koblingen mellom det fysiske og det sosiale ble tydelig**.

I disse heftene presenterer vi resultatene av samtalene og håper på denne måten å kunne skape et engasjement for byen vår!

Deltakere

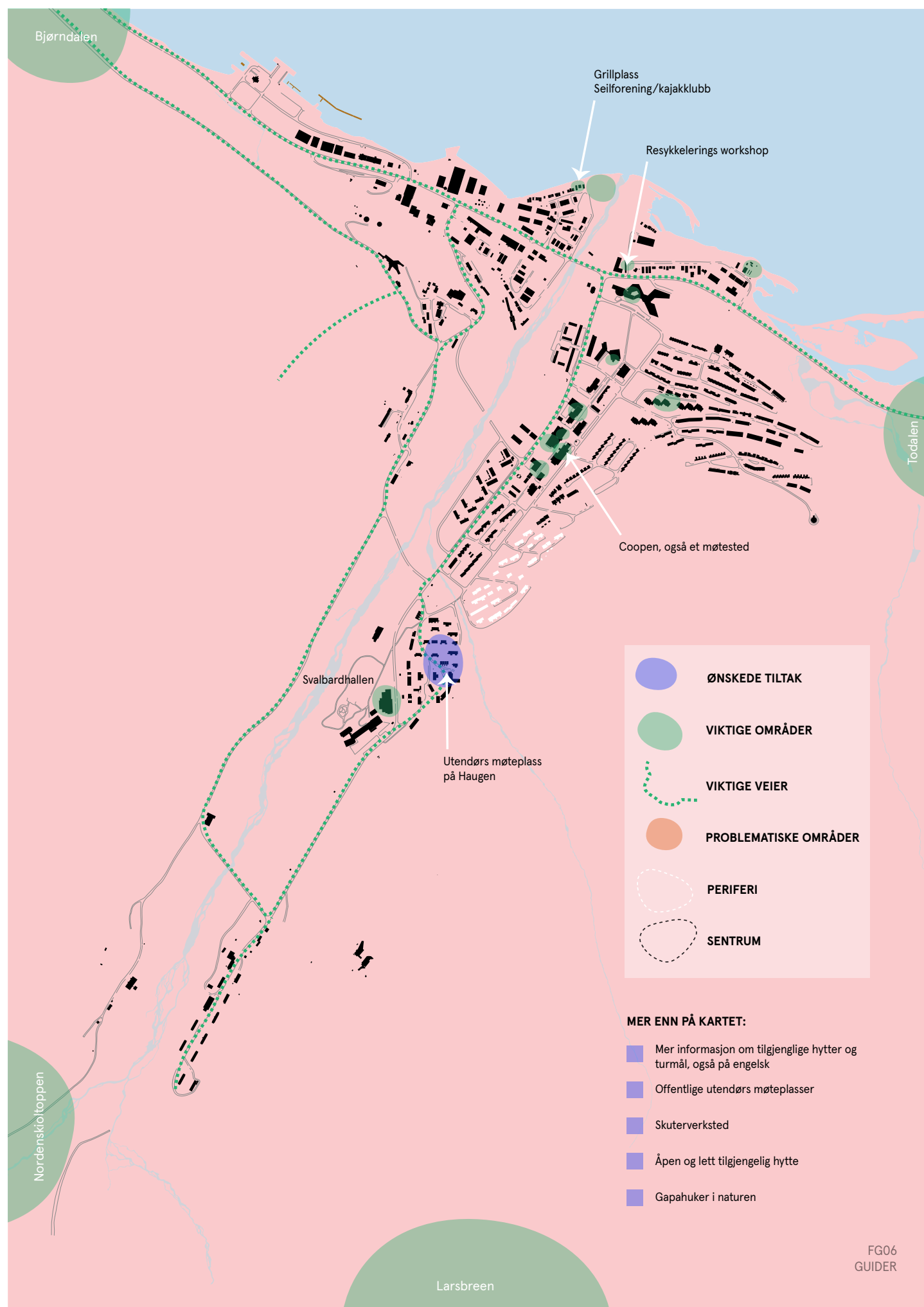
4 personer: 1 fra Norge, 3 med bakgrunn fra andre land

Botid på Svalbard: 5 år, 5 år, 4 år og 3,5 år

Gjennomsnittlig botid: 4,4 år

Jobb: Guider

*Folk har forskjellige behov i forskjellige faser av livet.
Den sjette fokusgruppen vår viser hvilke behov guidene på Svalbard identifiserer.*

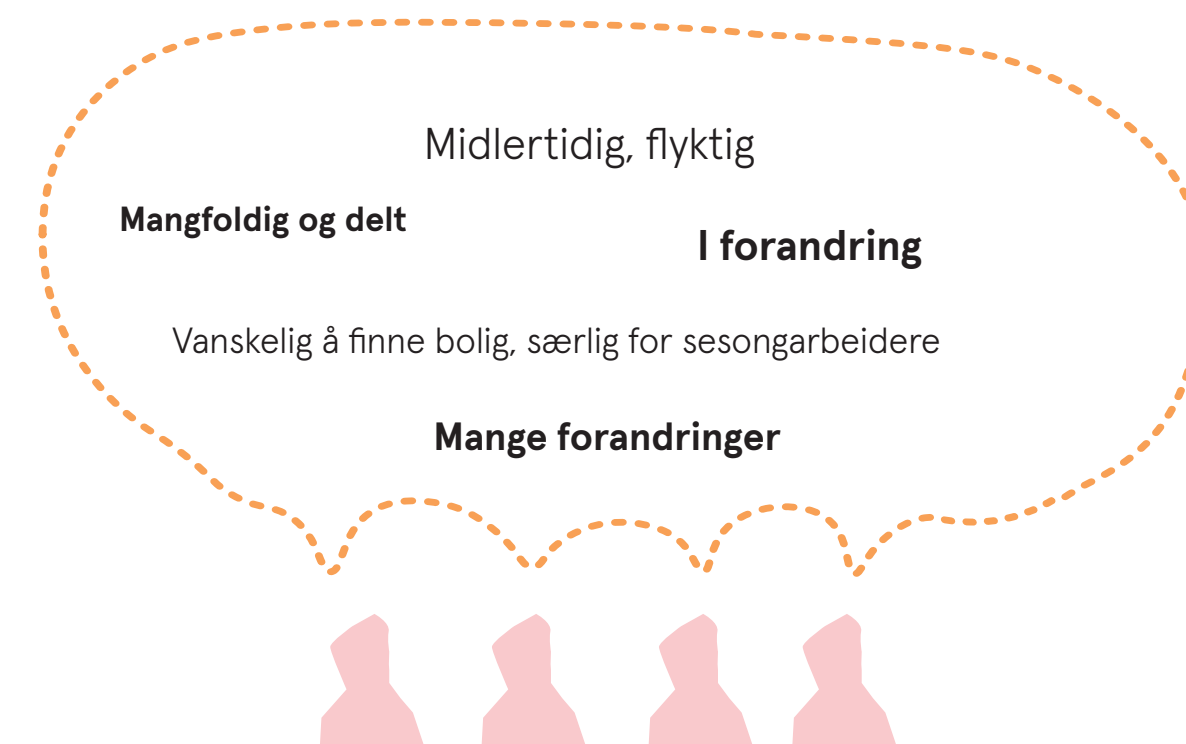

Kart

Under samtalene ble det delt ut kart over Longyearbyen der deltakerne kunne tegne inn viktige områder, problematiske områder og ønskede tiltak. Kartet til venstre er et samlekart for denne gruppa.

Deltagerne i guidegruppa bruker naturen mye og de nære turområdene oppfattes som en viktig del av byen. Stranden i Sjøområdet er en viktig møteplass, og de ønsker seg flere utendørs møteplasser.

Beskrivelse av byen

Byens identitet

- Industriell by
- Lite, norsk tettsted
- Multikulturelt samfunn

“Men den industrielle arven har også sine sjarmerende sider. Hele historien er der, og det synes jeg er veldig fint.”

“Noen deler av byen er som et lite norsk tettsted, det er mange små, fargerike hus, og man vet at de har brukt mye krefter på å ha litt arkitektonisk design av det hele. Men ditt første inntrykk når du kjører inn fra flyplassen er hele den industrielle lagerbygg-delen, og det er virkelig ikke pent.”

En mangfoldig og delt by

- Klassifisering av innbyggerne basert på deres yrke
- Solidaritet
- Sosiale skiller er fysisk synlige

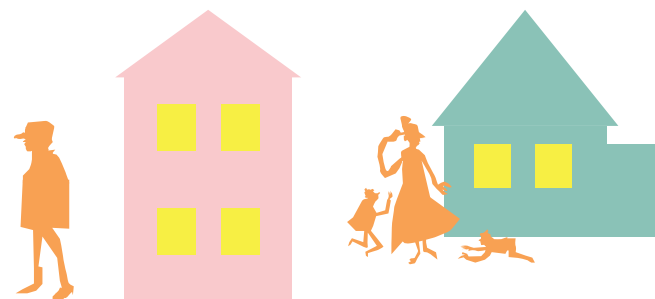
“Det er en liten by, med mange forskjellige innbyggere, mange forskjellige kulturer, men det er også mange problemer, mye uenighet om hvordan man skal bruke byen, og hvordan man skal prioritere arealet, som er veldig begrenset.”

“Longyearbyens kultur henger ikke sammen. Det er som en kakofoni. Det er en blanding av individer med sterke meninger. De har kanskje glemt å komme til enighet.”

Folk med slike jobber bor her, folk med slike jobber bor der...

Integrasjon

Hvis du ikke er norsk er det veldig vanskelig å utmerke seg i denne byen.

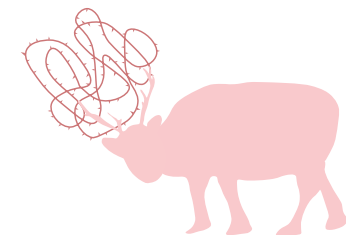
Jeg føler meg ikke helt velkommen, både som guide men også som utlending.

Alt kommer an på passet ditt: er du norsk, eller er du ikke norsk.

Miljø og miljøbevissthet

- Mye industrielt søppel i et sårbart miljø
- Arealet blir prioritert til turisme og hotell

“Jeg synes det er frustrerende at man finner så mange kabler og søppel rundt forbi og at det faktisk er beskyttet av loven fordi det er kulturminne, og man vet at mest sannsynlig vil ingenting bli gjort med det. Jeg har sett reinsdyr som har satt geviret fast i kabler og det er bare hjerteskjærende.”

“Vi skviser miljøet for å prøve å tjene så mye penger som mulig ved å hente opp flere og flere turister, og lage plass til det.”

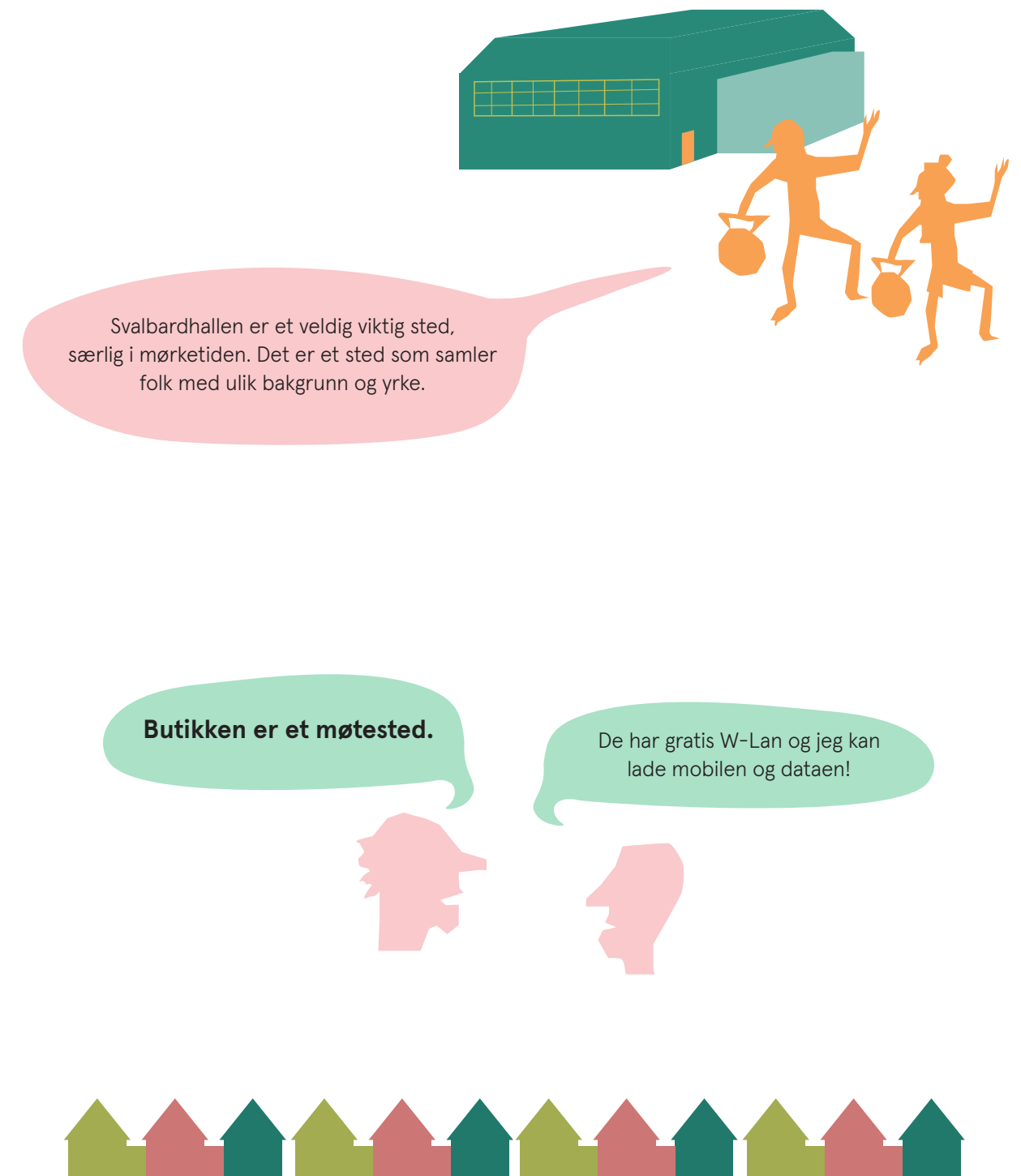
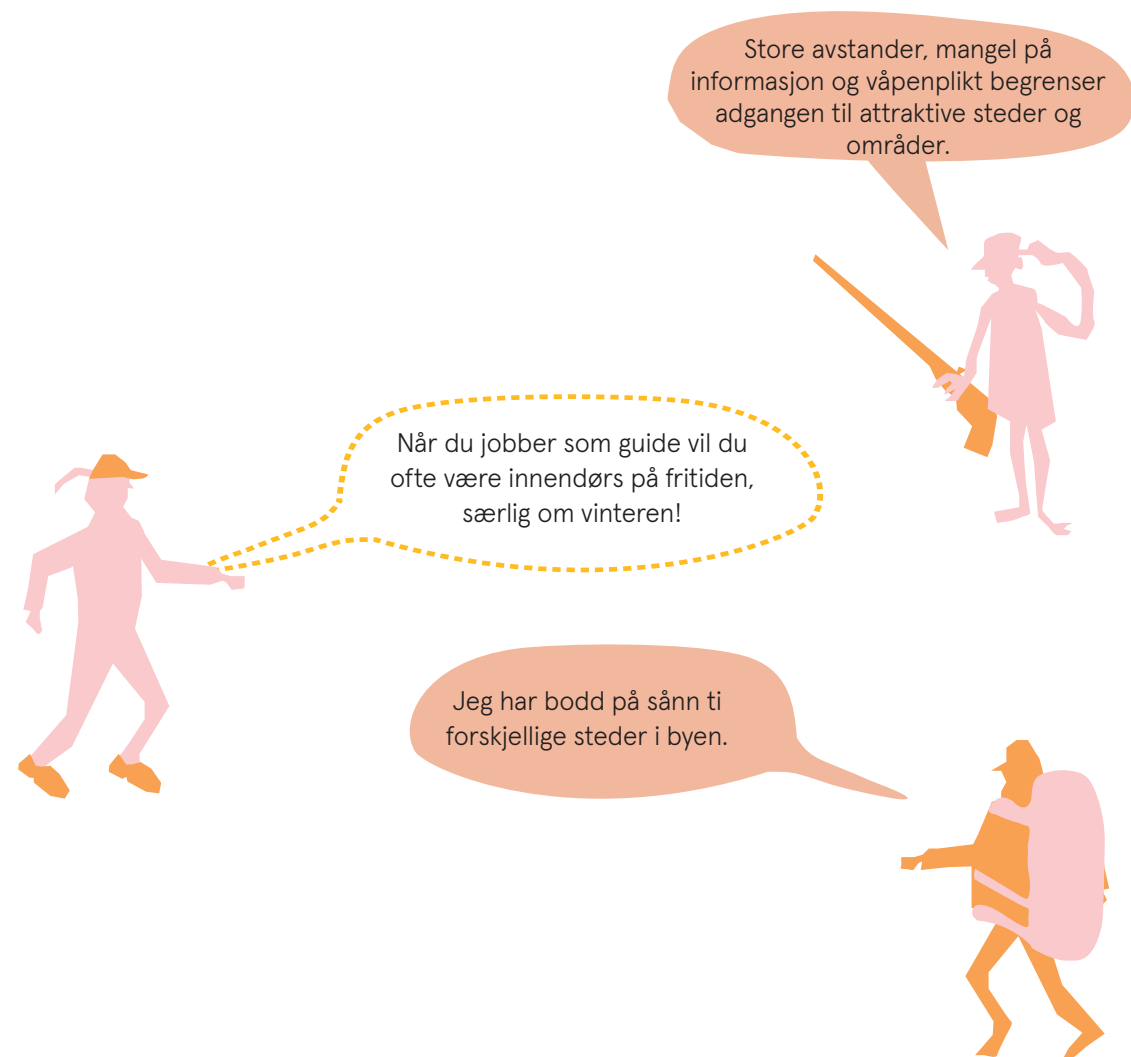

“Det er i hvert fall mitt inntrykk at folk som har vært her oppe lenge er mer opptatt av å holde det rent, er mer beskyttende, enn folk som kommer, gjør en jobb og drar igjen.”

Bruk av byen, sentrum vs periferi

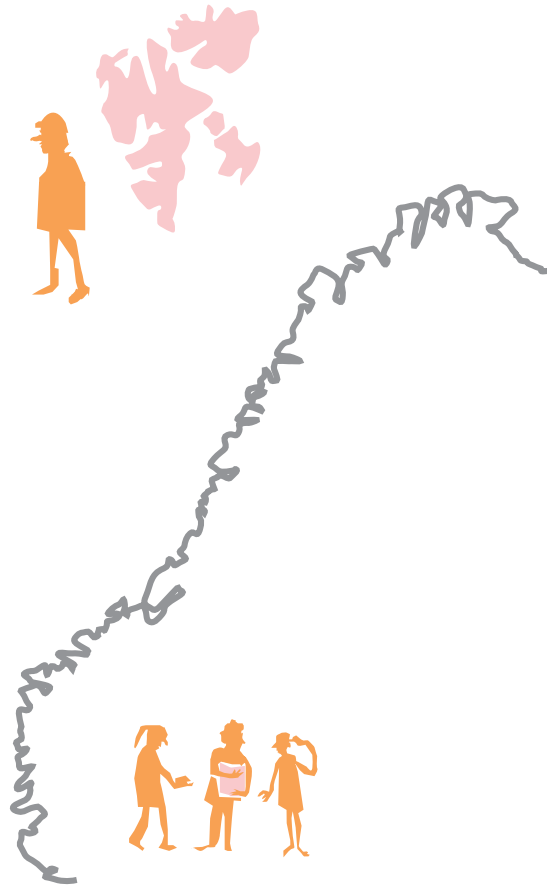
Sentrale og offentlige steder, mye brukte møteplasser:

- Sjøområdet, spesielt om våren: bålplassen, grillene, Seilforeningen
- Svalbardhallen
- Biblioteket
- Rabalder
- Barentz
- Fruene
- Coop
- Sykkelvekstedet i sjøskrenten
- Nordenskiöldtoppen, Larsbreen-område
- Burmavegen

Styresett og deltagelse

“Hvis jeg skulle beskrevet byen til en gjest ville jeg sagt at det er en liten, fredelig by hvor naturen kommer tett på. Men om jeg skulle beskrevet den til noen andre ville jeg sagt at den er mer som en norsk koloni. Den er kontrollert av folk som kanskje aldri har vært på Svalbard, som ikke vet noe om det arktiske miljø og hvordan ting fungerer her oppe.”

Jeg har ingenting imot at dette stedet er under norsk suverenitet. Men de hører ikke på folket, det er veldig diktert.

Sesongarbeidere kan ikke stemme, de har ingenting de skulle ha sagt, de kan ikke gjøre en forskjell, selv om de kanskje har jobbet her i ti år. Hele konseptet med hvem som er fastboende er kanskje definert litt feil. Folk som har vært her i ett år kan ha mer innflytelse enn folk som har vært her i årevis.

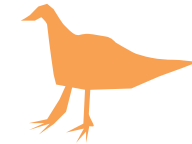

Steder som bør utvikles

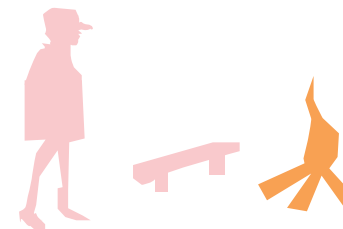
Noen ganger føler jeg meg fanget i byen om sommeren. Mens i skuter-sesongen kan du virkelig utforske.

Fuglehuset til LOFF er kjempefint, men det blir mest brukt til guiding. Men jeg tror ikke mange vet om det!

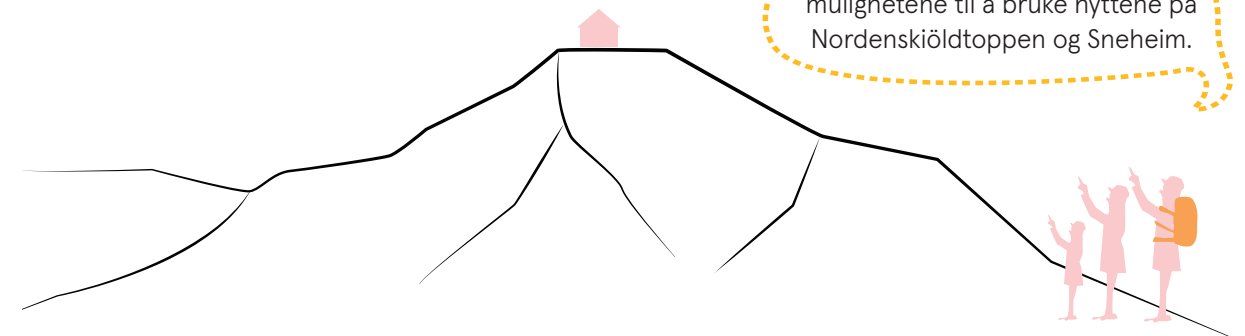
Det finnes veldig få offentlige åpne steder, vi har én grillplass på stranden og én i Bjørndalen, men i en by som denne kunne vi trengt mange flere. Vi kunne hatt mange steder hvor vi faktisk kan møte forskjellige folk, hvor for eksempel guidene kan treffe folk som jobber i Lokalstyret.

Jeg skulle ønske jeg kunne brukt Haugen mer. En åpen, offentlig plass på Haugen ville vært fantastisk. En slags grillplass, med sol.

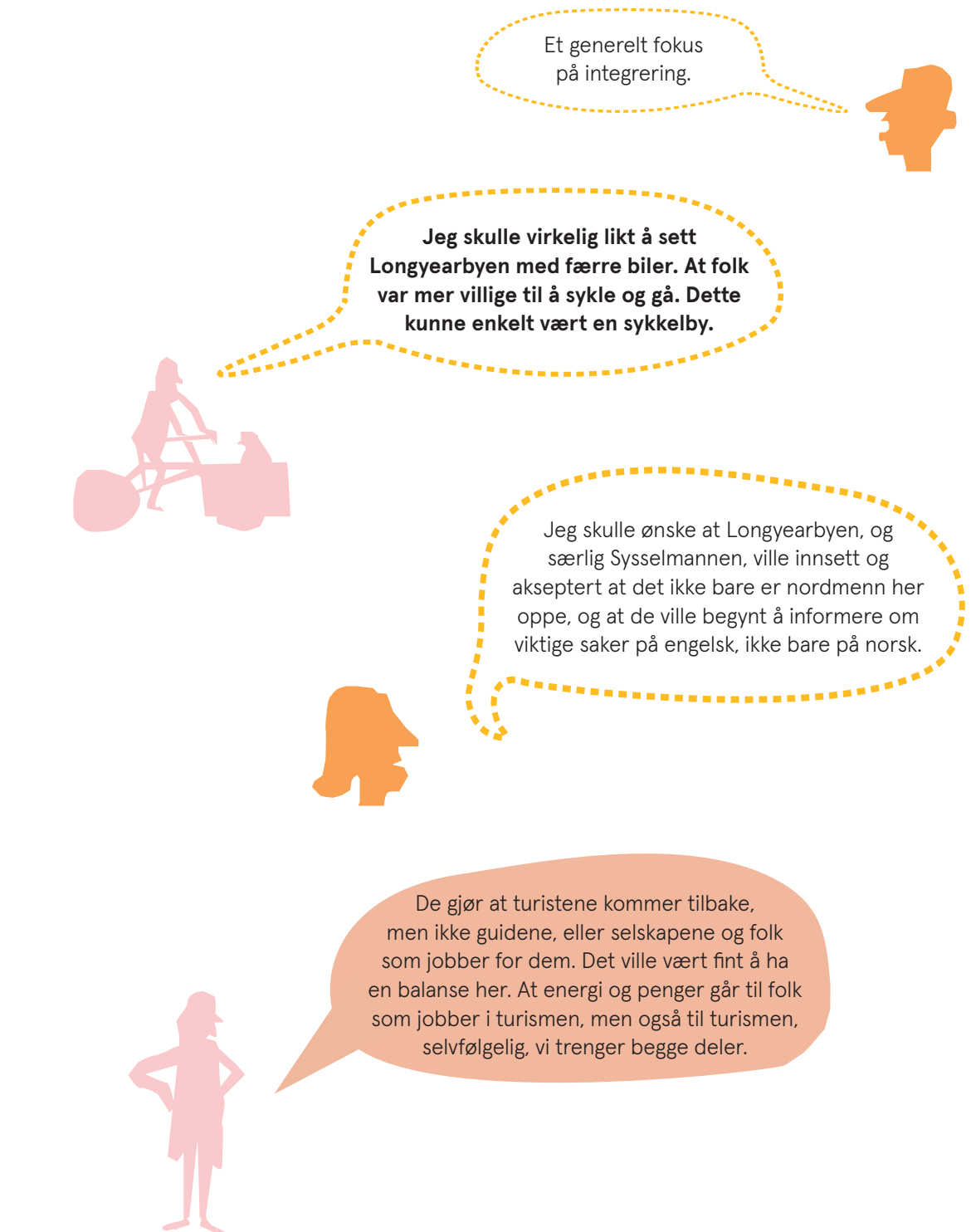

Jeg skulle gjerne visst mer om mulighetene til å bruke hyttene på Nordenskiöldtoppen og Sneheim.

Hvilke ønsker har du for framtiden?

Hva burde prioriteres

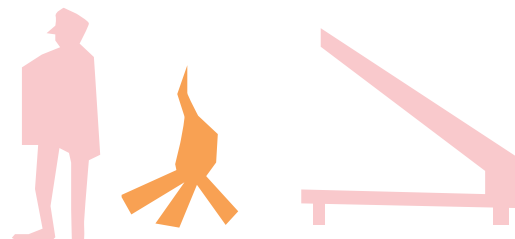
- Offentlige møtesteder
- Mer transparens og informasjon om ulike steder og områder og hvordan man kommer seg dit (også på engelsk!)
- Ly, som gapahuker eller hytter som man kan bruke når man er i naturen
- En hytte som er offentlig, åpen og lett tilgjengelig

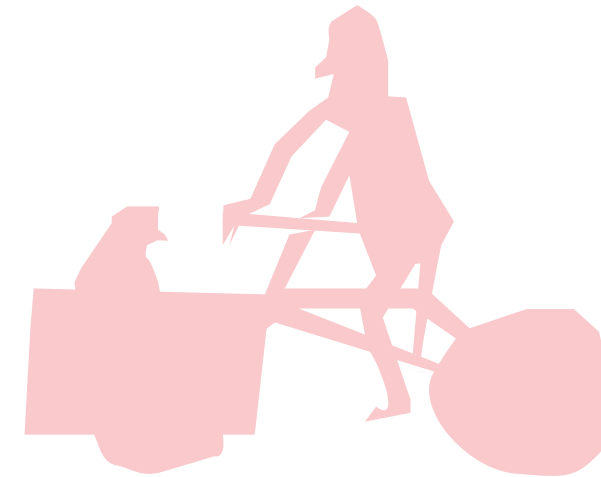
Jeg tror folk ville brukt de lokale fjellene mer dersom det var lettere å finne turer og finne ut hvordan man kommer seg dit.

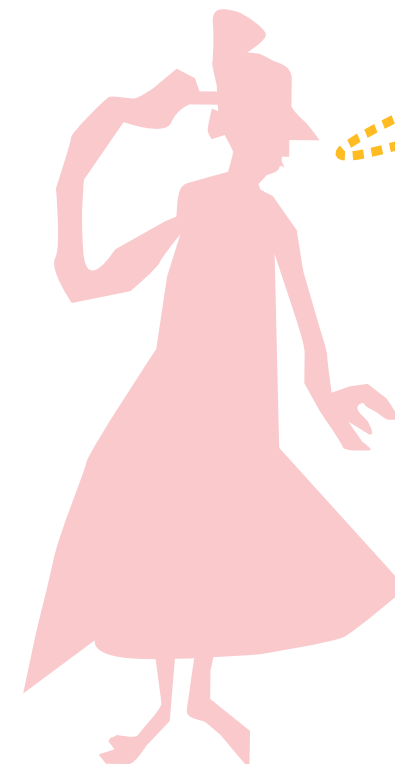
Jeg tror mange folk bor her oppe fordi de ikke vil bo i en stor by. De vil være utendørs. Det burde man ta hensyn til og lage flere møtesteder ute.

Du kan tydelig se at de investerer i en omstilling, gjøre byen mer moderne, og kanskje mer bærekraftig.

Vi har sykkelverkstedet, men vi kunne trengt noe tilsvarende for skutere. Det er så mange skutere som blir kastet hvert år eller forlatt. Det burde vært mulig for folk å fikse skuterne sine i stedet for å kjøpe ny. Og å lære hvordan man tar hånd om en skuter.

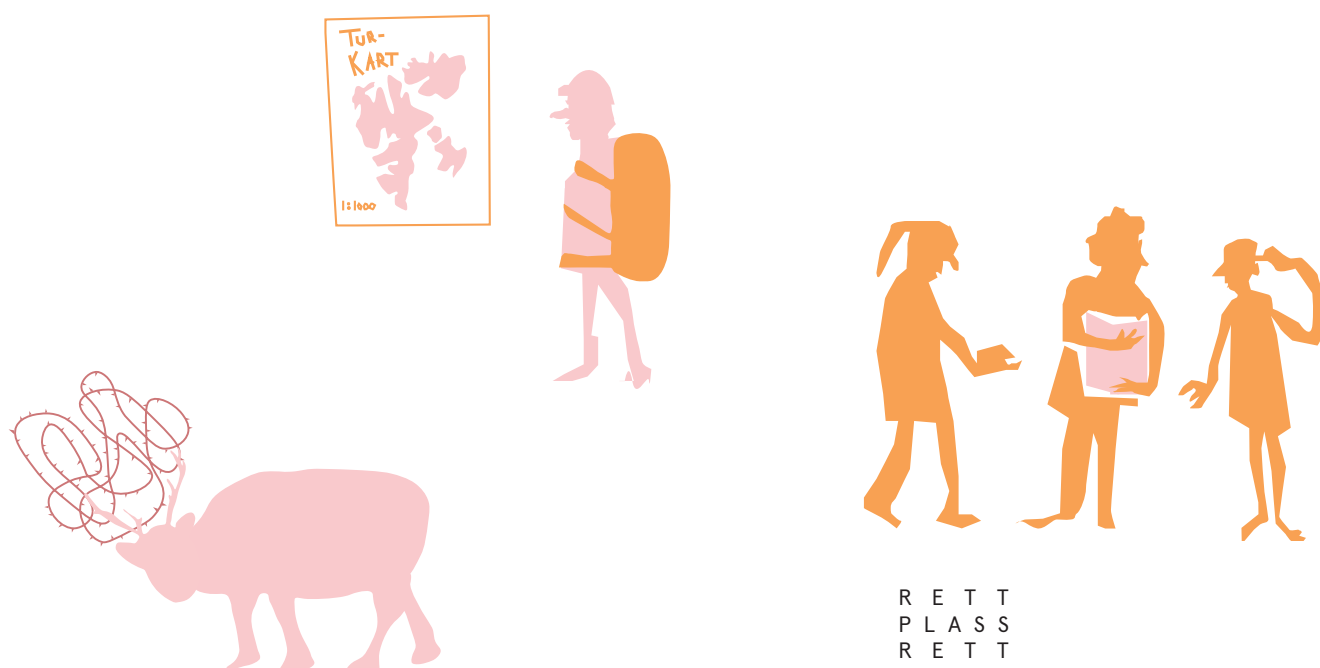
Gjennomgående tema i diskusjonen

mangfold og splittelse, integrering, naturen, miljøet og turisme

Denne gruppen bruker naturmiljøet (inkl. nærmiljøet) mye og er mye på tur, både gjennom jobb og privat. De bruker store deler av byen aktivt (kaféene, Hallen, biblioteket), men er ikke så involvert i byens kulturtilbud. Også Resykkeleringsverkstedet og Sjøområdet er viktig, særlig om våren (bålplassen, grillene, Seilforeningen). De har veldig god innsikt i og er opptatte av sosiale ulikheter og problemer i byen, i forhold til bolig, språkbarrierer, inntekt, innflytelse og (av)makt. De opplever byen som mangfoldig, satt sammen av ulike grupper med ulik status, ulike oppfatninger og meninger.

De opplever videre at (sesongbasert) jobb, nasjonalitet og språk definerer ens ståsted i byen, og påvirker integrasjon, sosial mobilitet, status og makt til å ta beslutninger. Ikke-norske arbeidstakere med sesongkontrakter befinner seg nederst på rangstigen. Noen av de ikke-norske guidene føler seg til en viss grad uønsket, en følelse som er blitt forsterket under pandemien. Selv om flere av guidene har relativ lang botid og har til dels sterk tilknytning til byen, føler de at de ikke blir sett på som «lokale» og «fastboende», og de føler ikke at de har makt og kan delta i beslutninger som tas i byen.

De ser byen både fra innsiden (som innbyggere) og utsiden (fra turistens ståsted). De ser på turismen med et kritisk blikk og setter fokus på de problematiske sidene av denne industrien (som sosiale ulikheter, press på miljøet), selv om de lever av den, og viser generelt et sterkt miljøengasjement. Denne gruppen savner flere offentlige utendørs felles møteplasser, som skur, gapahuker, hytter, og påpeker at dette også ville kunne bidra til sosial integrasjon. De ønsker seg videre mer informasjon om byen og forskjellige steder som kan brukes, for eksempel hytter, også på engelsk. Et offentlig skuterverksted står på ønskelisten, og det samme gjør kurs (inkl. språkkurs).

Takk til alle deltakere!

R E T T
P L A S S
R E T T
F O R M
LPO

SSSI